

## D E N Í K.

---

**Dr. Cyril Horáček**, řádný profesor politické ekonomie na zdejší české právnické fakultě, dosahuje v pondělí, dne 7. t. m., 70. roku svého věku. To je tedy vhodná příležitost k tomu, abychom se poohlédli po jeho životě i dosavadním díle.

Prof. dr. Cyril Horáček narodil se dne 7. listopadu 1862 v Praze ze staré rodiny pražské. Jeho prastrýc byl advokát Mikuláš Horáček, jehož dcera se provdala za Vítězslava Háalka. Horáček navštěvoval nejprve akademické gymnasium v Praze, pak právnickou fakultu tehdy ještě nerozdělené pražské university. Jako student byl činným ve spolkovém životě a stal se nejdříve místostarostou, potom starostou akademického čtenářského spolku. Po vykonané jednoroční soudní praxi byl H. advokátním koncipientem v Hradci Králové a v Praze, r. 1889 stal se koncipistou a r. 1890 tajemníkem Městské spořitelny v Praze. Tu pak začal se též zabývat jednotlivými problémy hospodářskými. Tak zvláště vydal r. 1894 pod značkou A. Z. v Knihovně Pelclových Rozhledů brožuru »Naše hospodářské nedostatky«, v níž ostře tepal jednotlivé chyby našeho hospodářského života, zvláště přílišné zasahování vlivů politických. Téhož roku uveřejnil H. též první větší spis »Příspěvek k otázce agrární«, ve kterém rozbírá příčiny tehdejší krise zemědělské a navrhuje prostředky nápravné. Po dvou letech vydal pak k podnětu prof. Bráfa v Rozpravách České akademie věd a umění nový velký spis »Počátky českého hnutí dělnického«, v němž velmi živým slohem líčí první uvědomělé hnutí českého dělnictva v letech 1865 až 1871, které stálo tehdy pod vedením Dra Chleboráda a pohybovalo se ještě v ideích liberálních. Spis tento psán je velmi zajímavě; škoda, že nebylo v něm již pokračováno.

V r. 1898 vydal H. theoretický spis »Nauka o mezdním fondu«, na základě jehož se H. na právnické fakultě habilitoval. Ve spise tom podává H. osvětlení a zároveň vyvrácení této theorie, jež kdysi zaujímala ve vědě národohospodářské čelné místo. V květnu 1898 byl H. potvrzen soukromým docentem a účastnil se prvních národohospodářských a sociálních kursů, pořádaných Národohospodářskou společností (a opakovaných příštího roku Dělnickou akademií). V r. 1900 napsal H. nový velký spis, tentokrát z agrární politiky, o rolnickém výměnku. Aby práci tu opřel o skutečnost, vyšetřil H. sám poměry výměnkové ve 4 typických obcích. Na konci knihy stanoví pak H. cíl bližší (obmezení svobody výměnkové) i vzdálenější (provedení pojištění starobního i zvláštní úpravu selského práva dědického). Studii svou zpracoval pak H. i německy (v Conradových Jahrbücher byla kniha velmi příznivě posouzena). R. 1904 uveřejnil H. v Poctě Randově »Příspěvek k otázce přírážkové« a r. 1905 vydal již zase objemný spis »Bytová otázka a městská renta pozemková«. O spise tom pravil prof. Gruber, že patří k nejobsažnějším a nejúplnějším monografiím

o tomto předmětu. Po stránce theoretické zastává tu H. — v protivě k některým německým spisovatelům, na př. Eberstadtovi — názor, že stoupání městské renty pozemkové i cen pozemků stavebních je následkem vzrůstu měst a stoupajících rozdílů polohy. Na základě spisu toho byl H. již od 1. dubna 1907 jmenován řádným profesorem politické ekonomie. Ale i pak vydal ještě H. celou řadu prací, mezi nimi zvláště dva svazky své Učebnice národohospodářské politiky, z nichž první jedná o politice populační, druhý, zvláště obšírný, o politice agrární. Mimo to vychází každoročně řada statí v různých novinách a revuích (v Naší Době, z Rozhledech, v Osvětě, v Obzoru národohospodářském, ve Sborníku věd právních a státních), které všechny vypočísti v krátkém článku je věc nemožná. Také jen letmo se zmiňuji o politické činnosti H-ově. Za Rakouska byl činným v samosprávě (v pražském zastupitelstvu a ve statistické městské komisi, jejímž byl předsedou). V republice byl členem revolučního Nár. shromáždění, pak členem senátu, jehož byl prvním předsedou. V r. 1919 byl od 9. VII. do září ministrem financí.

Ale několik slov bych ještě rád připojil k lidskému profilu našeho oslavence. Každý, kdo zná prof. H., bude se mnou souhlasit, řeknu-li, že je povaha ušlechtilá a neobyčejně skromná. Prof. H. se nikam nedere, jak tomu bývá zvláště u nás často. Nejlépe svědčí snad o jeho skromnosti slova, která adresoval předsednictvu České společnosti národohospodářské u příležitosti svých šedesátých narozenin (Sbírky přednášek, pořádaných Českou společností národohospodářskou v období 1922—23, čís. I.): »Byl bych si přál, aby výročí to prošlo bez povšimnutí... Také sám nepokládám význam svého působení za tak velký, aby zasluhoval zvláštní nějaké zmínky. Pracoval jsem prostě všude tam, kde jsem k tomu měl příležitost a kde jsem se k tomu pokládal schopným. Neobjevil jsem žádných nových poznatků a nevytvořil jsem nějakých nových vědeckých soustav, jak ani nebylo mým cílem, nýbrž kladl jsem prostě kámen ke kameni k tomu, k čemu základy položili moji předchůdci, jichž práci jsem vždy vděčně uznával. Všímal jsem si otázek pro národní hospodářský život náš důležitých a snažil jsem se k řešení jich dle sil svých přispěti. Považoval jsem vždy za správné, že obrození naše jazykové a politické doplněno býti musí i obrozením hospodářským, ale potíral jsem vždy ony snahy, které v hrubém materialismu spatřují účel člověka a cíl národa. Toť vše.« K tomu připojil tehdy prof. Gruber dovětek, že dopis tento jen znovu dokazuje Horáckovu skromnost, která se vzpírá i uznání zásluh sebe zřejmějších. Mildschuh.

**V. jugoslavský právnícký sjezd v Dubrovniku.** Ve dnech 6. až 9. října t. r. konal se v Dubrovniku pátý kongres jugoslávských právníků. Dosavad byly již v Jugoslavii konány čtyři celostátní právnícké kongresy, a to: v r. 1925 v Bělehradě, v r. 1927 v Lublani, v r. 1928 v Sarajevě a v minulém roce ve Skoplji (na